

Enontekiön kunnan lausunto

Lapin hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmasta

Enontekiön kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Lapin hyvinvointialueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmasta.

Kunta pitää suunnitelman laatimista tärkeänä ja perusteltuna. Lappi ikääntyy voimakkaasti, ja kehityksen suunta on selvä: viiden vuoden aikajaksolla lähes kolmannes lappilaisista on yli 65-vuotiaita. Tämä asettaa kasvavia vaatimuksia palveluille ja niiden kehittämiseksi.

Enontekiön kunnan näkemyksen mukaan suunnitelman painopisteet ja tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. On kuitenkin tärkeää, että ne myös toteutuvat käytännössä. Lappi on laaja ja harvaan asuttu maakunta, mikä tuo erityisiä haasteita palveluiden järjestämiseen. Tästä huolimatta palveluiden tulee olla tasavertaisesti kaikkien saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Suunnitelmassa esitetyt indikaattorit osoittavat, että avun saanti on Lapissa selvästi riittämättömämpää kuin muualla maassa. Tähän on syytä kiinnittää erityistä huomiota. Myös turvattomuuden kokemus on Lapissa muuta maata korkeampi, mikä korostaa palveluiden saavutettavuuden ja läsnäolon merkitystä.

Enontekiön kunta nostaa esiin omaishoitajien keskeisen roolin. Omaishoitajat tekevät arvokasta työtä, joka tukee ikääntyneiden kotona asumista ja säästää muita palveluresursseja. Omaishoidon tuen taso on kuitenkin liian alhainen, ja myös vapaapäivien järjestelyissä on kehitettävää. Näihin asioihin tulee kiinnittää huomiota.

Tavoite kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden korkeasta osuudesta on kunnianhimoinen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että palvelut toimivat sujuvasti ja ovat aidosti saavutettavissa. Digitalisaatio tarjoaa uusia mahdollisuuksia, mutta sen ei tule korvata inhimillisiä kohtaamisia ja palveluita.

Enontekiön kunta pitää tärkeänä yhteisöllisten asumismuotojen, kuten perhekotien, kehittämistä. Ne voivat tarjota turvallisen ja yhteisöllisen vaihtoehdon kotona asumisen ja ympärivuorokautisen hoivan väliin.

Henkilöstön riittävyys ja työssä jaksaminen ovat keskeisiä tekijöitä palveluiden laadun turvaamisessa. Näihin on panostettava pitkäjänteisesti.

Hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin välinen yhteistyö on ratkaisevassa roolissa. Toimijoiden välille ei tule rakentaa esteitä, vaan yhteistyötä tulee vahvistaa. Lisäksi on tärkeää tarjota ikääntyneille virikkeellistä toimintaa ja mahdollisuuksia osallistua. Tämän päivän ikäihmiset ovat aktiivisia toimijoita, jotka tarvitsevat yhteisöllisyyttä ja mielekästä tekemistä.

Enontekiön kunnan näkemyksen mukaan ikääntyneiden hyvinvointi Lapissa rakentuu toimivista ja saavutettavista palveluista, riittävästä tuesta arkeen sekä yhteisöllisyydestä ja osallisuudesta.